

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 2 K 040112 22 Kžž

Datum donošenja: 03.02.2023. godine

Pred trećestepenim vijećem u sastavu:

Sudija Hilmo Vučinić, predsjednik vijeća

Sudija Redžib Begić, član vijeća

Sudija Željka Marenčić, član vijeća

**PREDMET TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
protiv optuženog**

Radenka Sukare

TREĆESTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Nives Kanevčev

Branila optuženog

Vlado Adamović, advokat iz Sarajeva

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100, 707 596; Fax: 033 707 155

Broj: S1 2 K 040112 22 Kžž
Sarajevo, 03.02.2023. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u trećestepenom vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, sastavljenom od sudije Hilma Vućinića, kao predsjednika vijeća, te sudija Redžiba Begića i Željke Marenić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Ivane Totić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Radenka Sukare, zbog krivičnog djela Prijevара u službi iz člana 222. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branioca optuženog Radenka Sukare, advokata Vlade Adamovića, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 040112 22 Kžk od 25.10.2022. godine, nakon održane javne sjednice vijeća, u prisustvu tužiteljice Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Nives Kanevčev, optuženog Radenka Sukare i njegovog branioca, advokata Vlade Adamovića, dana 03.02.2023. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Odbija se, kao neosnovana, žalba branioca optuženog Radenka Sukare, te se **potvrđuje** drugostepena presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 040112 22 Kžk od 25.10.2022. godine.

O b r a z l o ž e n j e

I. TOK POSTUPKA

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH/Sud) broj: S1 2 K 040112 21 K od 31.03.2022. godine, optuženi Radenko Sukara je na osnovu člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) oslobođen od optužbe da bi radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično djelo Prevara u službi iz člana 222. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH). Na osnovu odredbe člana 189. stav 1. ZKP BiH, odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

2. Apelaciono vijeće Suda BiH je rješenjem broj S1 2 K 040112 22 Kž od 14.07.2022. godine, uvažavanjem žalbe Tužilaštva Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo BiH/ Tužilaštvo),

prvostepenu presudu ukinulo i odredilo održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

3. Presudom Apelacionog vijeća Suda BiH broj S1 2 K 040112 22 Kžk od 25.10.2022. godine (drugostepena presuda) optuženi Radenko Sukara oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci te presude počinio krivično djelo Prijevара u službi iz člana 222. stav 1. KZ BiH, pa mu je na osnovu istih zakonskih odredbi, uz primjenu odredaba članova 39., 48., 58. i 59. KZ BiH, izrečena u v j e t n a o s u d a, kojom mu je za počinjeno krivično djelo utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i istovremeno određeno da se ta kazna neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 3 (tri) godine, od dana pravosnažnosti presude, ne poćini novo krivično djelo.

4. Istom presudom, na osnovu odredaba člana 222. stav 4. KZ BiH, odlučeno je da se od optuženog oduzima pribavljena protupravna imovinska korist u iznosu od 8.871,50 KM, koji novćani iznos je optuženi dužan uplatiti u korist budžeta BiH u roku od 3 (tri) mjeseca od dana pravosnažnosti ove presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja, a u slučaju da optuženi ne isplati navedeni novćani iznos u ostavljenom roku, sud će, u skladu sa članom 63. stav 1. KZ BiH, opozvati izrećenu uvjetnu osudu i izreći izvršenje utvrđene kazne zatvora.

5. Konaćno, na osnovu člana 185., 186. stav 2. i 188. stav 1. ZKP BiH optuženi je obavezan naknaditi troškove krivićnog postupka, a o ćijoj visini će se odlučiti posebnim rješenjem po pribavljanju potrebnih podataka.

II. ŹALBA

6. Protiv navedene presude Źalbu je blagovremeno izjavio branilac optuženog Radenka Sukare, advokat Vlado Adamović, i to zbog bitne povrede odredaba krivićnog postupka, povrede krivićnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog ćinjenićnog stanja, te odluke o krivićnopravnoj sankćiji, oduzimanju imovinske koristi i troškovima krivićnog postupka, sa prijedlogom da se pobijana presuda preinaći i optuženi oslobodi od optužbe, ili da se presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak.

7. Tužilaštvo BiH nije dostavilo odgovor na Źalbu branioca optuženog.

III. JAVNA SJEDNICA VIJEĆA

8. Dana 03.02.2023. godine u skladu sa članom 304. ZKP BiH održana je javna sjednica trećestepenog vijeća, i to u prisustvu tužiteljice Tužilaštva BiH, Nives Kanevčev, optuženog Radenka Sukare i njegovog branioca, advokata Vlade Adamovića.

9. Na sjednici vijeća branilac optuženog je ostao kod svih žalbenih prigovora i razloga, usmeno ih elaborirajući, kojom prilikom je posebno apostrofirao da Apelaciono vijeće prilikom donošenja odluke u konkretnom predmetu, naročitu pažnju treba da obrati na, po stavu odbrane, nesuglasnost između pojedinih odredaba Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama BiH, u pogledu naknade troškova smještaja, te da o tome donese svoju odluku. Optuženi Radenko Sukara se saglasio sa svim navodima svoga branioca.

10. Tužiteljica Tužilaštva BiH je predložila da se žalba branioca optuženog odbije kao neosnovana i drugostepena presuda potvrdi.

11. Nakon što je ispitalo pobijanu drugostepenu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, a u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, trećestepeno vijeće je donijelo odluku kao u izreci, iz slijedećih razloga:

IV. OPĆA RAZMATRANJA

12. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, trećestepeno vijeće napominje da je obaveza žalioaca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u svakoj žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

13. Budući da trećestepeno vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih prigovora, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi jasno i određeno, tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

14. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku drugostepenog postupka, bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije dovoljna osnova za ispitivanje drugostepene presude.

15. Takođe, vijeće smatra svrsishodnim istaknuti da trećestepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku i da kada je u pitanju njeno obrazloženje, da je dovoljno da se u njoj upućuje, odnosno da ona sadrži slaganje (ili neslaganje) sa tvrđenjima i ocjenama nižestepenog suda u tom smislu da žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost (neprihvatljivost) stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže (ili ne) (*vidi Evropski sud, Gracica Ruiz protiv Španije, 1999-I, 31 EHRR 589 GC*). Navedeno znači da nije neophodno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je drugostepeni sud razmotrio osnovna pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti (*vidi Ustavni sud, odluke br. U 62/01 od 5.aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23.marta 2005. godine*).

16. Prije upuštanja u detaljniju analizu žalbenih prigovora ovo vijeće nalazi da iako je u uvodnom dijelu žalbe branilac naznačio da drugostepenu presudu pobija po svim žalbenim osnovima, iz razloga sadržanih u žalbi proizilazi da svi ti žalbeni osnovi nisu zasebno obrazlagani, te se kroz dato obrazloženje žalbe u suštini osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi, pri čemu se osporava pravilnost ocjene provedenih dokaza i činjeničnih utvrđenja drugostepenog vijeća. Stoga će vijeće ocjenu svih tih prigovora dati u okviru razmatranja žalbe po žalbenom osnovu pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

V. ŽALBENI OSNOV U SKLADU SA ČLANOM 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

17. Članom 299. ZKP BiH propisano je kada se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Odlučne činjenice se utvrđuju neposredno pomoću dokaza, ili posredno iz drugih činjenica (indicija ili kontrolnih činjenica). Samo one činjenice koje su sadržane u presudi mogu se smatrati da postoje, te bez obzira što odlučne činjenice postoje, u presudi se uvijek moraju dati razlozi o njihovom postojanju. U suprotnom nema utvrđenog činjeničnog stanja (nepotpuno utvrđeno činjenično stanje). Ukoliko neka odlučna činjenica nije utvrđena onako kako je zaista postojala u stvarnosti nekog događaja, onda postoji pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

18. Žalbeno vijeće će, pa i trećestepeno, prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do istog zaključka isključujući svaku razumnu sumnju. Neće svaka činjenična

greška biti opravdan razlog da žalbeno vijeće ukine presudu, nego samo ona greška koja je uzrokovala nepravilnu presudu što se kvalifikuje kao krajnje nepravičan ishod sudskog postupka, kao u slučaju kada je optuženi osuđen uprkos nedostatku dokaza o biću krivičnog djela za koje se tereti.

19. Prilikom utvrđivanja da li je zaključak drugostepenog vijeća bio opravdan, trećestepeno vijeće se rukovodi standardom da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo drugostepeno vijeće. Trećestepeno vijeće ima na umu, kao opšte načelo, da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti drugostepenog vijeća. Stoga ovo vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo drugostepeno vijeće.

20. Trećestepeno vijeće može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje drugostepenog vijeća samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takav zaključak, odnosno kada dokazi na koje se oslanjalo drugostepeno vijeće ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda, ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna."

a) Žalbeni navodi branioca optuženog

21. Žalbom se prvenstveno ističe da je drugostepeni sud propustio cijeniti svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, a posebno one koji idu u prilog odbrane, na koji način je činjenično stanje pogrešno utvrđeno. S tim u vezi se u žalbi ukazuje da je sud u pobijanoj presude samo djelimično iznio sadržaj iskaza svjedoka odbrane, i to iskaze optuženog kao svjedoka i njegove supruge Mire Sukara, posebno u dijelu koji se odnosi na razloge zbog kojih je optuženi morao stanovati kod punca (bolest punca i nužnost pomoći istom), čime se ovim dokazima nije posvetila suštinska pažnja, a što je rezultiralo pogrešnim zaključkom da njihovi iskazi nisu doveli u sumnju dokaze Tužilaštva.

22. Vezano za ugovor o zakupu između optuženog i njegovog stanodavca u žalbi se osporava pravilnost utvrđenja iz pobijane presude da se radilo o fiktivnom ugovoru, pri čemu se ukazuje na razloge zbog kojih taj ugovor nije realizovan. Kao prvi i osnovni razlog navodi se to što davalac stana nije ispraznio stan od lica koja su prethodno stanovala, a što je bila obaveza stanodavca. Drugi razlog je neispunjenje ugovora uslijed promijenjenih okolnosti na strani zakupoprimca (optuženog), to jest činjenica da je optuženi bio prisiljen stanovati kod svog punca koji se razbolio i kojem je trebala njegova pomoć, a što, prema stavu odbrane, isključuje njegovu prevarnu namjeru.

23. Takođe, pogrešno utvrđeno činjenično stanje na štetu osuđenog se ogleda i u pogledu utvrđenja nastale štete, te se pobijanom presudom oduzima sav isplaćeni iznos na ime naknade za troškove smještaja, jer da optuženi nije imao pravo na naknadu smještaja, pri čemu se zanemaruje da je optuženi u tom slučaju imao pravo na troškove prevoza, obzirom da je propisana alternativa da uposlenik ima pravo ili na naknadu smještaja ili alternativno na naknadu troškova prevoza, pa da se prostom računicom može utvrditi da je to skoro približan iznos, te zbog čega, po stavu odbrane, stvarna šteta nije ni nastupila. S tim u vezi u žalbi se takođe ukazuje da pravo na naknadu za smještaj, na način kako je to propisano, nikada nije u odnosu na optuženog bilo upitno, jer je mjesto prebivališta/boravišta optuženog, i prije i poslije potpisivanja ugovora, bilo udaljeno više od 80 kilometara od mjesta premještaja u službi, dakle razdaljina je uvijek bila iznad 80 km, te su samo mjesta drugačije naznačena.

24. Nadalje, žalbom se ukazuje da je Odluka o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama BiH na troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje („Službeni glasnik BiH“, br.42/12 i br.78/12) (u daljem tekstu Odluka) na koju se sud poziva u pobijanoj presudi, suprotna sama sebi zbog čega je odbrana tražila da se utvrdi šta u tim suprotnostima ima prioritet, a što drugostepeno vijeće ne čini, iz kog razloga presuda u tom pogledu ne daje razloge o odlučnim činjenicama.

25. Naime, kako se navodi u žalbi, član 5. Odluke propisuje opće uvjete za ostvarivanje prava na naknadu za smještaj, a to su udaljenost više od 80 km, čin samostalnog inspektora i činjenica premještaja, a koje uslove optuženi ispunjava, te da se tom odredbom ne zahtjeva i obavezno zaključenje ugovora o zakupu/smještaju, a što se reguliše tek u odredbi provedbenog dijela, i to članom 18. stav 3. Odluke. Stoga se po stavu odbrane u takvoj situaciji ima primjenjivati propis koji konstituiše pravo, a ne onaj koji propisuje neki dodatni uvjet koji konstutuisanjem prava nije postavljen. Prema stavu odbrane provedbeni propisi ne mogu dodavati nešto što nije propisano propisom koji se tim provedbama provodi, jer u suprotnom dolazi do totalne pravne nesigurnosti i otvara vrata logičkim tumačenjima, a čime su širom otvorena vrata korupciji. Drugostepeni sud ne daje odgovor na ovo pravno pitanje, pogrešno zaključujući da nema suprotnosti između ta dva člana Odluke.

26. Konačno, a u pogledu istinosti podataka na osnovu kojih se utvrđuje osnovanost zahtjeva za naknadu za troškove smještaja, žalbom se ističe da je odredbom člana 19. Odluke propisano da se to odnosi na podatke iz prijave o mjestu prebivališta koja je sastavni dio službene evidencije zaposlenog. U tom smislu branilac ističe da su u personalnom dosijeu optuženog kao uposlenika Granične policije, formiranog prije podnošenja zahtjeva za naknadu za smještaj, naznačene adrese boravišta/prebivališta, iz

kojih proizilazi da su njegove adrese udaljene više od 80 KM od mjesta premještaja. Iz tog razloga se, a nasuprot utvrđenju iz pobijanje presude, ne može raditi o neistinitim podacima, obzirom da su podaci vezani za ostvarivanje prava (udaljenost i čin) bili tačni.

(i) Nalazi Apelacionog vijeća

27. Suprotno istaknutim žalbenim prigovorima, a po nalaženju ovog vijeća, drugostepeno vijeće je u obrazloženju pobijane presude dalo jasne i u potpunosti prihvatljive razloge, na kojima temelji zaključke o odlučnim činjenicama, a do kojih zaključaka je došlo svestranom ocjenom svih provedenih dokaza, te da je nakon takve analize pravilno i potpuno utvrdilo činjenično stanje i čija pravilnost žalbenim prigovorima branioca optuženog nije osnovano dovedena u sumnju.

28. Ovo vijeće je prvenstveno ispitalo žalbene prigovore kojima se ukazuje na navodnu nesaglasnost pojedinih odredaba Odluke, a što je branilac optuženog potencirao i prilikom usmenog izlaganja žalbenih razloga na sjednici vijeća, te insistirao na obevezi suda da se o tome odluči kao o *p r e t h o d n o m p i t a n j u*.

29. Odredbom člana 19. ZKP BiH propisano je kada se smatra da postoji prethodno pitanje u krivičnom postupku, te je određeno da to postoji u slučaju *ako primjena krivičnog zakona ovisi od prethodne odluke o kakvom pravnom pitanju za čije je odlučivanje nadležan sud u kojem drugom postupku ili neki drugi organ, Sud kad sudi u krivičnom predmetu može sam odlučiti i o tom pitanju po odredbama koje važe za dokazivanje u krivičnom postupku*. Dakle, radi se o tzv. prethodnim ili prejudicijalnim pitanjima koja potiču uglavnom iz drugih grana prava (najčešće građanskog ili upravnog prava), i koja u krivičnom postupku postaju prethodna onda kad od njihovog prethodnog rješenja zavisi kako će sud riješiti osnovna pitanja materijalnog krivičnog prava, kao što su *postojanje krivičnog dela, krivice, uslove za primjenu sankcije i sl.* Rješavanje prethodnog pitanja nije obaveza suda, već mogućnost da takvo pitanje riješi sam, polazeći od okolnosti svakog konkretnog slučaja.

30. Razmatrajući navedeni prijedlog odbrane, te imajući u vidu bitna obilježja bića krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret (Prijevarena u službi iz člana 222. KZ BiH), ovo vijeće prije svega nalazi pravilnim zaključak iz pobijane presude da se ne radi o krivičnom djelu *blanketnog karaktera*, obzirom da u zakonskom opisu ovog krivičnog djela nema upućivanja na bilo koju drugu normu ili propis, niti zakonski opis sadrži protivljenje nekom drugom propisu. Slijedom takvog zaključka drugostepeno vijeće je u izreci pobijane

presude iz činjeničnog opisa krivičnog djela iz predmetne optužnice Tužilaštva, izostavilo navode da je optuženi postupao protivno odredbama Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH i pomenute Odluke, jer ti navodi, obzirom da se ne radi o krivičnom djelu sa blanketnom dispozicijom, nisu od relevantnog značaja, te je ostavljen samo činjenični opis optužnice u kojem su sadržana bitna obilježja predmetnog krivičnog djela, a što kao pravilno nalazi i ovo vijeće.

31. Dakle, imajući u vidu da ovo krivično djelo nije blanketnog karaktera, te da su radnjama optuženog ispunjena sva zakonska obilježja krivičnog djela, vijeće nalazi da je, u konkretnom slučaju, neosnovan prijedlog odbrane za razmatranje navodne nesuglasnosti pomenutih odredbi Odluke, a sa aspekta prethodnog pitanja.

32. Nadalje, nasuprot žalbenim prigovorima da je drugostepeno vijeće pogrešno tumačilo naprijed pomenute odredbe Odluke, te donijelo pogrešan zaključak da je za ostvarivanje prava za smještaj, pored udaljenosti i čina, nepohodan i ugovor o zakupu, vijeće nalazi da drugostepeno vijeće pravilno zaključuje da je upravo ugovor o zakupu stambenog prostora u konkretnom slučaju bio veoma bitan i neophodan preduslov za priznanje prava na naknadu troškova smještaja optuženom. Ovo posebno kada se ima u vidu da se krivično djelo Prijevара u službi čini podnošenjem lažnih obračuna ili na drugi način dovođenjem u zabludu ovlaštene osobe da izvrši nezakonitu isplatu.

33. Naime, nema sumnje da je optuženi u skladu sa članom 5. stav 1. tačka c) Odluke, kao policijski službenik sa činom *samostalnog inspektora* čije je mjesto *prebivališta udaljeno više od 80 KM* od mjesta obavljanja službene dužnosti, imao pravo na mjesečnu naknadu troškova smještaja, koji su dakle esencijalni uslovi u postupku dobijanja te vrste naknade. Međutim, to pravo je, kako to pravilno cijeni drugostepeno vijeće, mogao ostvariti samo na način i pod uslovima propisanim ostalim odredbama iste Odluke, a što prozilazi iz člana 18. (koji reguliše postupak ostvarivanja prava na naknadu) i člana 20. (koji reguliše obračun i isplatu naknada), odnosno u tom pravcu je pravilno utvrđeno da je isti morao i stvarno imati troškove smještaja, a što se dokazuje kroz postojanje ugovora o zakupu stambenog prostora, a kako to detaljno analizira drugostepeno vijeće u paragrafima 26.-31. presude, sa čime je u potpunosti saglasno i ovo vijeće.

34. Dakle, i po ocjeni i ovog vijeća, a nasuprot žalbenim prigovorima, za ostvarivanje prava na naknadu za smještaj, optuženi je pored ispunjenja dva uslova (čin i udaljenost mjesta prebivališta), morao imati i stvarne troškove smještaja, odnosno postojanje ugovora o zakupu. Takva činjenica proizilazi ne samo iz pomenutih odredaba Odluke, nego iz činjenice

da je u konkretnom slučaju optuženi uz zahtjev za naknadu troškova smještaja zaista i priložio ugovor (ugovor o zakupu stambenog prostora koji je zaključio sa Galić Borislavom), te se postavlja logično pitanje zašto bi optuženi prilagao taj ugovor da isti nije bio neophodan. Pored toga, da je u ovoj situaciji ugovor o zakupu bio neophodan, proizilazi iz iskaza svjedoka Filan Zahida, pomoćnika načelnika za operacije i organizacije u Graničnoj policiji, koji je potvrdio je da je potrebno zaključiti ugovor kako bi se ostvarivala prava na ime smještaja i odvojenog života, i da mu je poznato (obzirom na njegovo radno mjesto u službi) da je optuženi zaključio takav ugovor.

35. Nadalje, nasuprot žalbenim prigovorima da podaci koji su se nalazili u personalnom dosjeu optuženog u pogledu čina i udaljenosti nisu bili neistiniti, a sve u kontekstu istinitosti podataka koji su potrebni za ostvarenje ove vrste naknade (shodno članu 19. Odluke), vijeće nalazi pravilnim zaključak iz pobijane presude da obaveza dostavljanja istinitih podataka u skladu sa pomenutom odredbom podrazumijeva da sve činjenice i podaci koji su predmetom određenog zahtjeva za ostvarivanja prava na naknadu, moraju biti istiniti i relevantni. To podrazumijeva, kako to pravilno nalazi i drugostepeno vijeće, da je optuženi morao dostaviti ugovor o zakupu, koji ne samo da ispunjava propisanu formu, nego odražava stvarno stanje kako u pogledu smještaja, tako i troškova po tom osnovu, a što u konkretnom slučaju nije postojalo.

36. U konkretnom slučaju, ugovor koji je optuženi dostavio uz zahtjev za naknadu troškova smještaja na osnovu kojeg su zakupodavcu isplaćivani mjesečni iznosi, je, kako to pravilno zaključuje i drugostepeno vijeće, bio formalnopravno valjan (potpisan, ovjeren, i na isti je plaćan porez). Međutim, u stvarnosti on nije odražavao stvarno stanje stvari, obzirom da optuženi nije stanovao u stanu iz ugovora o zakupu, nego je isti (ugovor) iskorišten u cilju stvaranja lažnog dojma da optuženi stanuje u navedenom stanu u zakupu i da stvarno ima troškove u navedenom iznosu, a sve u cilju primanja naknade, odnosno sticanja imovinske koristi. U konkretnom slučaju, se i po ocjeni ovog vijeća, a nasuprot žalbenim prigovorima, radilo o lažnom –fiktivnom ugovoru, koji nije mogao proizvesti nikakva pravna dejstva, te je dostavljanjem ovakvog ugovora optuženi doveo u zabludu ovlaštenu osobu/osobe Granične policije koji su donijeli pozitivno rješenje o prihvatanju zahtjeva optuženog, na koji način su tokom inkrimisanog perioda vršili nezakonitu isplatu.

37. Ovakvo utvrđenje, proizilazi iz provedenih dokaza, koje je drugostepeno vijeće pravilno cijeno, i to iskaza saslušanih svjedoka optužbe, čije iskaze je sud intepetirao u par. 40-43. presude, koji su bili saglasni u tvrdnji da su optuženi i zakupodavac Borislav Galić zaključili ugovor o zakupu za stan u zgradi tzv. „Brena“ u Bosanskom Grahovu, u vrijeme kada su u

stanu stanovala sasvim druga lica (granični policajci Mujanović Abdulah i Sukara Azrudin), i da optuženi u tom stanu nikada nije stanovao, nego cijelo vrijeme kod svog punca u mjestu Resanovci, opština Bosansko Grahovo, a koje činjenice ni sam optuženi u svom iskazu na glavnom pretresu nije opovrgao.

38. Žalbene prigovore koje odnose na navodne razloge zbog kojih nije došlo do realizacije pomenutog ugovora, a tiče se najprije činjenice da zakupodavac nije ispraznio stan od lica koja su prethodno stanovala, a potom i činjenice da je zakupoprimac (optuženi) bio prisiljen stanovati kod punca iz razloga njegove bolesti, zbog kojih nije postojala prevarna namjera na strani optuženog, vijeće nalazi neosnovanim.

39. Naime, kako to pravilno nalazi drugostepeno vijeće, a što proizilazi iz provedenih dokaza, posebno iskaza svjedoka Galić Borislava¹, optuženi je već u vrijeme zaključenja ugovora znao da neće stanovati u iznajmljenom stanu i da u istom već duži period stanuju druga lica – policajci iste jedinice GP, a što ukazuje da optuženi ni u vrijeme zaključenja ugovora, a niti kasnije nije imao takvu namjeru. Stoga nije osnovan žalbeni prigovor da do realizacije ugovora nije došlo zbog neispunjenja obaveza od strane stanodavca Borislava Galića, koji stan nije ispraznio od drugih lica. S druge strane, kada su u pitanju razlozi zbog kojih je optuženi navodno bio primoran stanovati kod punca, vijeće nalazi da to nije od relevantnog značaja za pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, jer i ta činjenica ukazuje da optuženi nije stanovao u iznajmljenom stanu.

40. Iz svega navedenog, po ocjeni ovog vijeća, nesumnjivo je da pomenute okolnosti ne mogu biti opravdanje zašto optuženi nije koristio stan koji je predmet ugovora o zakupu, jer iz provedenih dokaza nesumnjivo proizilazi da je isključivi cilj optuženog bio da lažnim prikazivanjem postojanja troškova njegovog stanovanja dovede u zabludu službena lica koji su odlučivali o naknadi i plaćanju, te prima naknadu, odnosno stiče imovinsku korist.

41. U tom smislu, nasuprot žalbenim prigovorima, drugostepeno vijeće je pravilno cijeno iskaze optuženog i njegove supruge Mire Sukara, posebno kada je riječ o dijelu koji se odnosi na razloge zbog kojih je optuženi morao stanovati kod punca, pravilno nalazeći da

¹ Iz iskaza svjedoka koji je svjedok dao na glavnom pretresu dana 02.02.2022. godine proizilazi da je optuženi s njim zaključio ugovor o zakupu stana (iako su tom stanu već stanovali Azrudin Sukara i Abdulah Mujanović) tako što ga je optuženi kao komandir pozvao u svoju kancelariju, kojom prilikom mu je rekao da će mu Granična policija plaćati stan u iznosu od 300,00 KM, a da on (svjedok) podigne novac na ime najma, plati porez i ostatak preda njemu (optuženom).

njihovi iskazi, nisu doveli u pitanje zaključke drugostepenog suda u pogledu odlučnih činjenica.

42. Nadalje, trećestepeno vijeće nalazi neosnovanom tezu odbrane optuženog da u konkretnom slučaju utvrđena šteta u konačnici nije ni nastupila, a koja tezu odbrana zasniva na činjenici da je mjesto prebivališta/boravišta optuženog u svakom slučaju udaljeno više od 80 km od radnog mjesta, kao i na ekonomskoj računici da bi se i troškovi prevoza, koje pravo optuženi kao zaposlenik takođe uživa i koje je mogao alternativno ostvariti, takođe odnosili na skoro približan iznos naknadi za smještaj. Iznoseći ovakvu tezu odbrana optuženog očigledno zanemaruje sami smisao prava na naknadu troškova smještaja, odnosno kako je to ranije navedeno, postojanje stvarnih troškova, prema stvarnom ugovoru o zakupu, na osnovu kojih se stiže to pravo.

VI. ODLUKA O KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI

43. Žalbom branioca optuženog drugostepena presuda se pobija i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji. Međutim, za pobijanje presude po ovom žalbenom osnovu u žalbi nisu dati bilo kakvi razlozi, osim konstatacije da je izrečena krivična sankcija pogrešan rezultat neosnovano utvrđene krivične odgovornosti. Stoga je drugostepena presuda u dijelu odluke o krivičnopravnoj sankciji ispitana u skladu sa odredbom člana 308. ZKP BiH, odnosno proširenim dejstvom žalbe izjavljene zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

44. Ispitujući odluku o krivičnopravnoj sankciji trećestepeno vijeće nalazi da je drugostepeno vijeće pravilno cijnilo sve olakšavajuće okolnosti utvrđene na strani optuženog kada mu je za počinjeno krivično djelo izreklo uvjetnu osudu kojom mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i istovremeno određeno da se ta kazna neće izvršiti ako optuženi u roku od 3 (tri) godine od dana pravosnažnosti presude ne počinu novo krivično djelo, s tim da je odlučeno da će se u skladu sa članom 63. stav 1. KZ BiH uvjetna osuda opozvati i u slučaju da optuženi ne isplati iznos oduzete imovinske koristi u roku od tri mjeseca koji mu je određen pobijanom presudom.

45. Tako iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je drugostepeno vijeće u odnosu na optuženog kao olakšavajuće okolnosti cijnilo činjenice da je optuženi ranije neosuđivan, njegovo korektno držanje pred sudom, kao i da je porodičan čovjek, oženjen, otac jednog malodobnog djeteta, dok je kao otežavajuću okolnosti vijeće cijnilo činjenicu da je riječ o krivičnom djelu koruptivne prirode, počinjenom od strane službene osobe - visokorangiranog

policajca u Graničnoj policiji BiH, od kojih osoba se očekuje poštivanje zakona u najvećoj mogućoj mjeri.

46. Blažom krivičnom sankcijom od izrečene se u konkretnom slučaju i po ocjeni ovog vijeća ne bi mogla ostvariti svrha uvjetne osude propisana u članu 58. KZ BiH.

VII. ODLUKA O ODUZIMANJU IMOVINSKE KORISTI

47. U uvodu žalbe branioca optuženog naznačeno je da se drugostepena presuda pobija i zbog odluke o oduzimanju imovinske koristi, s tim da ni za ovakvo pobijanje u žalbi nisu dati konkretni razlozi. Stoga je drugostepena presuda i u ovom dijelu ispitana u skladu sa odredbom člana 308. ZKP BiH kojom je propisano prošireno dejstvo žalbe.

48. Ispitujuću pobijanu presudu u dijelu odluke o oduzimanju imovinske koristi ovo vijeće nalazi da je drugostepeno vijeće primjenom imperativne zakonske norme iz člana 222. stav 4. KZ BiH kojom se propisuje obavezno oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom za koje je optuženi oglašen krivim, pravilno odlučilo o oduzimanju imovinske koristi čija je visina utvrđena izrekom pobijane presude.

VIII. ODLUKA O TROŠKOVIMA KRIVIČNOG POSTUPKA

49. U vezi sa odlukom o troškovima, branilac u žalbi osim paušalnih navoda da je obaveza plaćanja troškova postupka neosnovana, ne ističe bilo kakve konkretne prigovore u tom pravcu. Stoga ovo vijeće, obzirom na ishod krivičnog postupka, nalazi pravilnom odluku drugostepenog vijeća kojom je na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH optuženi obavezan da nadoknadi troškove krivičnog postupka, o čijoj će se visini odlučiti posebnim rješenjem, te su žalbeni prigovori branioca optuženog i po ovom osnovu ocijenjeni neosnovanim.

50. Iz svih navedenih razloga valjalo je na osnovu člana 313. ZKP BiH, žalbu branioca optuženog odbiti kao neosnovanu i drugostepenu presudu potvrditi.

Zapisničar:

Pravna savjetnica

Ivana Totić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Hilmo Vučinić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.